

Összefonódó és szétváló nemzetstratégiák a Délvidéken

– a XXI. század kihívásai a kis nemzetek előtt –

Vojislav Koštunica, Szerbia miniszterelnöke 2006. július 13-án az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának zárt ülésén, majd néhány nappal később az Európai Unió Parlamentjében ismertette, hogy Szerbia semmilyen nemzetközi kényszerítő intézkedés hatására sohasem fog lemondani Kosovóról, amely nemcsak a szerb államiság bölcsője, de a szerb nép fennmaradásának is az egyetlen záloga. Legyünk őszinték: tehetne-e másként egy államfő? Tetszik nekünk vagy sem, ki kell mondani, hogy ilyen következetességgel kell védeni a nemzetet, és a nemzet minden egyes tagjának is ilyen következetességgel kellene ragaszkodnia a nemzeti közösséghez. A nemzet nem eladó! Jöjjön, aminek jönnie kell, de a nemzet vezetői nem kufárkodhatnak a sorsával (sem kormánypárti, sem ellenzéki pozícióból).

Ugyanakkor a szerb nép és az értelmiség (amely két évszázadon keresztül balkáni birodalomépítő ideológiával tömte nemzedékek sokaságának a fejét) mintha végre sejténé: a nemzeti lét forog most már kockán. Ennek tudatosulása lassú folyamat, és még mindig homály veszi körül, amely nem mentes ravaszkodó számítgatásoktól, önhitegetésektől a jövő lehetőségeinek számbavételekor. Mert az igaz, hogy Oroszország talpra fog állni hamarosan, de mire cselekedhetne a Balkánon, az albánok nemcsak Kosovón, de egész Belgrádig a helységek sokaságában többségbe kerülnének. Ha pedig Szerbia is ugyanúgy alkalmazná az emberi jogok politikáját és a pozitív diszkriminációt, mint ahogyan azt az USA teszi, ahol például azonos feltételekkel mindig a néger mérnököt kell előnyben részesíteni a munkavállalásnál és nem a fehéret (csak hogy végre megoldódjon a faji kérdés), akkor Szerbiára Kosovóval nem nagy jövő vár. A szerbek a titói időben sem engedték meg, hogy az albánok Kosovón kívül bárhol is gazdasági, kereskedelmi vállalatban vagy közintézményben munkához jussanak és munkaviszonyt létesítsenek. Pedig akkor a „világ legemberarcúbb öngazgató szocializmusát” építették Szerbiában. Hogyan engednék meg ezt ma, amikor „kegyetlen” a

versenyszféra és törvényt tisztelő társadalmi viszonyokat kell kialakítani? Való igaz, tekintettel az albán népesség fiatal korösszetételére és iskolázottsági szintjére, igen gyorsan oda kerülne Szerbia, hogy a szerbek nem jutnának munkához, s az albánok előzönlének Szerbiát egészen Belgrádig. Ennek ellenére Koštunica kormányfő ragaszkodik Kosovóhoz; s nemcsak ő, hanem az egész szerb nép is. Pedig már a veszett fejsze nyele sem látszik ki a vízből. Napjainkban a brit sajtó és médium gyakran közöl térképeket Szerbiáról. Ezekon a térképeken Szerbiát nemcsak Kosovó, de Vajdaság nélkül mutatják be és tüntetik fel. (Meg kell hagyni, a briteknek az 1920-as versaillesi békekonferencián is más volt az elképzelésük a határokról; Magyarország déli határát, a Ferencsatornától délebbre húzták volna meg, de meg kellett hátrálniuk a franciák pártfogása előtt). A nagyhatalmak e térképrajzolása rosszat sejtet a jövőre nézve. A sovinizmustól elvakult szerb értelmiség még mindig téveszmékben ringatja magát. (Még mindig nem látja az albán többséget Belgrád déli kapujánál; nem érzi annak a veszélyét, hogy tisztelve az európai mércéket, ha maradna Kosovó Szerbiában, az albánok belátható időn belül előzönlének Közép-Szerbiát is.) Az értelmiséggel ellentétben a belgrádi utca már szájról szájra adja a következő szállóigét: „Ode i Vojvodina!” (Elmegy a Vajdaság is!) Szlovénia tartotta Horvátországot, Horvátország Bosznia-Hercegovinát, Bosznia-Hercegovina Macedóniát, Macedónia Montenegrót, Kosovó Vajdaságot – s ez adta a délszláv államközösséget, Jugoszláviát. „Ode i Vojvodina!”

Mi volt Szerbia terjeszkedése két évszázadon keresztül? Egy téveszmén alapuló tévút. Miután a montenegróiak is kiváltak a közös államból, minden testvéri kapcsolat ellenére ez nyilvánvalóvá vált. Egy nemzet tévútja a vége felé közeledik. Az értelmiség még nem hiszi, de a nép már érzi, hogy vége szakad a birodalmi törekvéseknek. A nép végre rádöbben: az etnikai többséget kell most már védeni, s nem a területet gyarapítani, mint ahogyan az a múltban történt. (Szerbia határa nem

ott van, ahol az utolsó szerb sír domborul. Aki a másét akarja, elveszti a sajátját is).

Koštunica kormányfő a szerb nép történelmi jogaira hivatkozik. Milyen is e történelmi jogok alapja? Megfelel-ezek az arról, hogy elődei két évszázadon keresztül terület-terabló, másokat letipró, elnyomó, emberirtó, terjeszkedő állampolitikát folytattak, mitomániás mázzal bevonva (s a szerb értelmiség java része, még mindig ezt teszi). Meg kell tehát vizsgálnunk mennyire alapos, és hol alapját vesztett az a „következetesség”, amelyet Koštunica kormányfő tanúsít. (Ő egy igen ellentmondásos egyéniség, mert kilencven százaléka annak, amit tesz, számító ravaszkodás, a kivárása annak, hogy előbb-utóbb Szerbia javára fognak megváltozni a nemzetközi erőviszonyok, s akkor mégis meg lehet tartani majd valamit abból is, ami ma már nem lehet Szerbiáé, s nem is lehet a szerb nép igazi valós érdeke, hogy megmaradjon Szerbiáé. Ha a fejlődés útjára akar lépni, csak súlyos kolonc. Koštunica kormányfő tehát valójában csak tíz százalékban „következetes”). Az országot azonban még mindig nem a megfontolt észjárás, hanem a zűrzavaros belső erőviszonyok útján kormányozzák. Legyen mentségére, hogy nem tehet ő sem másként. Őszintén kellene a szerbek szemébe mondani: a nagyhatalmak tették a szerbeket 1920-tól errefelé terjeszkedővé, s most is a nagyhatalmak fogják ismét a sorsukat rendezni. Ez a rendezés pedig arra fog vonatkozni, hogy nem tarthatják meg azt, ami egy valamikori terjeszkedési politika hozadéka. (Ugyanakkor mi, magyarok ne legyünk kárörvendők, mert a jövő tele van bizonytalansággal, nemcsak a szerbek, de minden kelet-közép-európai kis nép számára, s a mi számunkra is.)

Számunkra elsősorban az érdekes, hogy mi fog történni a Délvidékkel (vagy – ahogyan a szerbek nevezik – a Vajdasággal). Sorsa már körvonalazódik, s attól függ, hogy mikor fog bekerülni Szerbia az Európai Unióba; ott fog végleg eldőlni a sorsa. Elképzelhető ugyan az is, hogy Szerbia egyáltalán nem kerül be az Európai Unióba, de csak úgy, hogy Bulgária és Románia is rajta kívül maradjon. Ennek viszont kicsi a valószínűsége. Valószínű, hogy hatása tovább fog gyengülni a Balkánon, de ismét meg fog erősödni Ukrajnában, Fehéroroszországban, a kaukázusi térségben, és mindenütt a valamikori cári birodalom egész ázsiai területén, minden valamikori szovjet tagköztársaságban, kivéve a balti államokat. Az amerikaiak bele fognak egyezni abba, hogy Oroszország létrehozza más néven az Északi Államok Szövetségét, mert más módon nem fogják tudni ellensúlyozni Kína növekvő jelenlétét és

hatását a világpolitikában, elégtelen az amerikai erő a középázsiai országokkal szemben is. Az oroszok viszont az említett térségben eredményesek, „otthon vannak”.

Ebben az erőviszony-térségben hogyan fog alakulni a Délvidék sorsa? Ne azzal foglalkozzunk, hogy Kosovo a szerbek számára politikailag, etnikailag (és gazdaságilag is) mindörökké elveszett, hanem hogy milyen forgatókönyvei lehetnek a Délvidék jövőjének. Amikor e forgatókönyveket számba vesszük, soha ne feledkezzünk meg arról, amivel a szerbek ez idáig legtöbbször dicsekedtek. Vagyis arról, hogy a Délvidéket „a szurony hegyén szerezték meg hadizsákmányként a Magyar Királyságtól”. Nemcsak az utca népe, de az értelmiség is 1920 óta olyan katonai erényekkel kérkedik, ami mögött országúti fosztogatás, a középkort napjainkig túlélő martalócság, harctéri fosztogatás és területtrablás is van.

A Délvidék jövőjének a rejtett dimenziói a következők:

a) A Délvidék 1526-ig a Magyar Királyság legfejlettebb része volt; 1540 után török megszállás alá került. Ennek a történelmi jognak az alapján a magyaroké.

b) A középkori Magyar Királyság bukása után fokozatosan létrejött egy állandóan erősödő és szélesedő összeurópai koalíció a török kiűzésére és hódításainak felszámolására Európában. Tagadhatatlan, hogy összeurópai koalíció jött létre és az is tagadhatatlan, hogy ez a Habsburg monarchiát bizta meg a gyakorlati és szervezői teendőkkel, amelyek szükségesek voltak a török hódoltság felszámolásához. Az említett európai koalíció mérhetetlen sok véraldozatot adott a török katonai erő és birodalom felszámolásáért. S mivel a török megsemmisített vagy pusztulni hagyott egy rendkívül fejlett civilizációt, ugyancsak az európai koalíció volt az, amely ismét rekultiválta az elvadult tájakat, térségeket és területi egységeket. E koalíció nélkül ez lehetetlen lett volna, mert a magyar népesség teljesen elveszett a török elleni harcban. Igaz, hogy a Délvidék 1867 után ismét a Magyar Királyság része lett, de a Magyar Királyság helyreállítása is egy sokkal szélesebb keretben történt, amely erősen emlékeztetett a mai Európai Unióra. A most alakuló Európai Unió alapjának fogja tekinteni ezt az 1526-tól egészen 1920-ig létező összeurópai koalíciót, és ezt az európai összefogást olyan történelmi jogként fogja kezelni, ami, ha nem is mindig hangosan kimondva, de hallgatólagosan ott van a közép-európai politikai légkörben. Mint ahogyan látjuk: Brüsszel továbbra is Bécsset bizza meg azokkal a teendőkkel, amelyek szükségesek az egész

közép-európai térség valamennyi problémájának a politikai rendezéséhez, Bécs már most és ismét e térség politikai központja.

c) A szerbek nagyon szeretnek hivatkozni a török ellen létrehozott határőrvidékben betöltött szerepükre. Ezt a szerepüket hihetetlenül felnagyítják, eltúlozzák, meghamisítják. A határőrvidék az európai koalíció által mozgatott katonai intézmény volt. Csupán a határőrvidéken betöltött szerepük alapján a szerbek 1920-ban nem hivatkozhatk volna jogerősen semmilyen történelmi jogra. Ennek a szolgálatnak az alapján sohasem jutottak volna a Délvidék birtokába. Az 1918-as katonai stratégiai helyzet és a „szerb szuronyok hegye” juttatta őket a Délvidékhez.

d) Az előzőkből következik, hogy ha az utolsó is kizavarnák a magyarokat, nem szűnne meg azok történelmi joga a Délvidéken. Semmilyen etnikai tisztogatás nem erősíti a szerbek történelmi jogát a Délvidékre. Sőt, ehhez nem elegendő még a kizárólagos egyedüli jelenlétük sem. Rosszat tesz a szerb nemzeti megmaradás ügyének az, aki csak a „Szerb Vajdaságról” beszél. Mint látjuk, tehát több történelmi joggal szembesülünk. Vetítsük ki a problémát a távolabbi jövőre:

A) Winston Churchill sok alkalommal foglalkozott Közép-Európa problémáival. Minden alkalommal megállapította, hogy 1920-ban a nyugati nagyhatalmak óriásit tévedtek, hibáztak, amikor engedtek a francia túlsúlynak és felszámolták az Osztrák-Magyar Monarchiát. De az is nyilvánvaló, hogy akkori politikai rendszerébe lehetetlenség visszaállítani a Habsburg Birodalmat.

B) Hiányát azonban már ma igyekezik pótolni az Európai Unió azzal, hogy Bécset egyre nagyobb szerephez juttatja Közép-Európa politikai viszonyainak szinkronizálásában. Ez a szerepkör azon az európai koalíción alapul, amely csaknem 500 évig létezett és történelmi jogot eredményez. Az Európai Unió egész célrendszere és eszközrendszere messze túlmutat már most egy közjogi szubjektum (egy állam) kizárólagos történelmi jogán.

C) Ami most történik Szerbiában, amikor a Délvidéket (a Vajdaságot) csupán földrajzi fogalomká szűkítik, s megvonják jogi-politikai, gazdasági autonómiáját, ellenkezik az Európai Unió érdekeivel. Az autonómia megvonásával párhuzamosan állandóan erősítik Belgrád szigorúan centralizált államhatalmát. Belgrád részéről akár százszor is bizonygathatják „a jó szándékot”. Hiába. Az északi szomszéd az erős központosított hatalmat mint az ellene irányuló veszélyt fogja értékelni a jövőben. Szerbi-

ában vannak és lesznek olyan politikai erők, amelyek katonai úton délszláv és keleti szláv egységre törekednek, s Magyarország mindenkor útjukban van.

D) Az ún. „önálló Szerb Vajdaság” melletti szélsőséges autonomista kardoskodás a szerb nemzeti lét megszűntét jelentené. Ez előre vetítené azt a veszélyt, amely a globalizáció negatív következménye, velejárója. Csak a történelmileg rövidlátó magyarok örülnének a szerb nemzeti lét veszélyeztetésének. Az okos magyarok tudják, hogy az 1389-es és az 1526-os tragikus dátum túl közel volt egymáshoz. Az előrelátó magyarok tudják, hogy a kis népek a globalizáció negatív következményeit szenvedik, és nehezen védekezhetnek ellene. Fennmaradásuk veszélyben van a XXI. században. A magyarok Szent István óta, a szerbek Stevan Nemanja óta nem voltak nagyobb veszélyben, mint amit a 21. század rejteget magában. A veszély felezési ideje rohamosan rövidül, s többé nem kell hozzá 130 év.

Aminek nem fognak tudni ellenállni a szerbek, nem fognak tudni a magyarok sem!

E) Magyar szempontból az lenne a legjobb megoldás, ha a szerbek és a magyarok kiegyezhetnének: a magyarok visszakapnák Bácskát a Ferenc-csatornáig, a szerbek meg megtarthatnák Bánságot és Szerémséget. Sajnos, nem így működik a dolog. Brüsszelben azonnal megkérdeznék: „Szabad a csaposnak is közbeszólni?” Az Európai Unió és a NATO-n belül az Atlanti Szövetség (vagyis a nyugati nagyhatalmak), mint eddig, a jövőben sem fognak megengedni semmilyen tőlük független osztozkodást. A határokat a jövőben is ők fogják meghatározni. Az Európai Unió hallani sem akar valamilyen „zárt etnikai entitásokról”!! Helyettük a nyitott, egymással szorosán együttműködő, a mostani országhatárokon szorosan összefonódó európai régiók politikáját fogja előnyben részesíteni.

Ebben van a XXI. század legnagyobb kihívása: hogyan lehet ilyen országhatárokon átívelő nyitott európai régióban megőrizni a nemzeti sajátosságokat? A „régiók Európájában” továbbra is azok a régiók fognak dominálni, amelyek a mindenkori egyenetlen gazdasági, kereskedelmi és tudományos fejlődés következtében előnyben lesznek. Márpedig a nyugat-európai régiók elképesztő gazdasági, kereskedelmi, tudományos és kulturális potenciállal és hagyományokkal bírnak. Nehéz elképzelni (teljesen elképzelhetetlen), hogy ezt az előnyüket a következő ötven évben elveszíték a közép-kelet-európai régiókkal szemben; ezek kiszolgáltatottak, szinte gyarma-

ti helyzetbe kerülhetnek minden uniós intézkedés és jószándékú politika ellenére.

A Nyugat-Európa és Kelet-Közép-Európa közötti gazdasági, kereskedelmi, tudományos különbségek még sokáig nem tűnnek el. Márpedig ez alatt az idő alatt visszafordíthatatlan népességi folyamatok fognak elhatalmasodni a közép-kelet-európai országokban. Akik karrierizmusból mellőzik a népesedési folyamatok törvényszerűségeit, általában könnyen és nagyvonalúan elhanyagolják a születési ezrelék csökkenésének és a kivándorlásnak a következményeit. Általában a nagy számokra vonatkozó törvényszerűségekből indulnak ki. Ez a lelkiismeret-nyugtató mániájuk. A külső vándormozgalmat állandósulása mellett a születési ezrelék akár jelentéktelennek tűnő csökkenése is (pl. 14,3 ezrelékről 13,3 ezrelékre) elég ahhoz, hogy egy népesség 70-80 év alatt teljesen eltűnjön. Ma már azonban ennél sokkal rosszabb a helyzet: a születési ezrelék 9,9, a külső vándormozgalmat pedig megállíthatatlan.

Mivel az Európai Unióban belátható időn belül nem fognak eltűnni a fejlettségből eredő különbségek, a népek teljesen kicserélődhetnek. A nyugat-európai fejlett régiók sohasem fogják megengedni, hogy gazdasági, kereskedelmi és tudományos potenciáljuk legyengüljön. Ugyanakkor népességük rohamosan öregszi. Mindenképpen a legcélszerűbbnek fog bizonyulni számukra, hogy népességüket ugyanabból az európai kultúrkörből fiatalítsák, ugyanabból az európai kultúrkörből biztosítsák folyamatosan a gazdasági, kereskedelmi és tudományos potenciáljukhoz szükséges munkaerő-utánpótlást. Csupán pillanatnyi látszat az, hogy erre a munkaerőre most nincs szükség. (Rövid távon nincs mindig rá szükség, de hosszú távon számukra ez az egyetlen mentőöv). Fennáll annak a veszélye, hogy Közép-Kelet-Európában óriási területek fognak elnéptelenedni és a kiürült térségeket más népek fogják belakni. Ebben az esetben ezekben a térségekben nem civilizációs fejlődés és további kulturális gyarapodás fog bekövetkezni, hanem az ellenkezője.

Nyugat-Európában soha nem beszélnek „nemzeti programról”, „nemzetstratégiáról”, „nemzeti megmaradásról”, „nemzethalálról”. Ez gyanút ébresztő, mert népességük rohamos előregedése elég okot nyújtana ehhez. Ők csak szabad munkaerő-vándorlásról beszélnek, természetesen, az ő országaik irányába. Nyilvánvaló a céljuk: csak nagyméretű vándormozgalmat tesz lehetővé nagyméretű asszimilációt. Egyáltalán az eredményes asszimilációnak ez az egyetlen kerete emberjogi és politikai

szempontból. Ez az úgynevezett „természetes asszimiláció”, amely az egyes ember választásán alapul, erősza- kos állami intézkedések nem sürgetik. Ellene szinte lehetlenség védekezni.

Néhány adat is elég lesz ahhoz, hogy világos legyen a veszélyt rejtegető jelen. Németországban 83 millió lakosából 15 millió jövevény eredetű. Még így is az előregedés következtében Németország lakossága 2050-re 50 millióra csökkenne. Ebből kifolyólag szüksége van évi 800 000 újabb jövevényre. Mivel van visszavándorlás, továbbvándorlás és kivándorlás is Németországból, évente legalább 200 000 nettó jövevényt kell az ország lakosságát növelni már most, hogy később ne csökkenjen. Ausztria lakosságának 8-10%-a jövevény. Franciaországban 7 millió a jövevénynépesség száma. Nagy-Britanniában hasonló a helyzet. De így van a nyugat-európai kis országokban is. Ezeknek a nyugati kis országoknak (Hollandia, Dánia, Belgium, a skandináv országok) is elképesztő gazdasági potenciáljuk van, és asszimilációs erőt mutatnak. Ezenkívül a nyugati nagyhatalmak a nyugati kis országokat mindig előnyben fogják részesíteni a gazdasági együttműködésben és a kereskedelmi piacon a kelet-európai kis országokkal szemben. Több száz évre visszanyúló üzleti kapcsolatokról, egymás közti ügyféli bizalomról, megbízhatóságról, hagyományról van szó, amely minden téren arra kötelezi a nagy nyugati országokat, hogy ezekkel a nemzetekkel, ha bármilyen bajba kerülnének, szolidaritást vállaljanak. Köztük egyenrangú, egymás gazdasági előnyeit és lehetőségeit kölcsönösen segítő és kiegészítő kapcsolatok vannak.

A kultúra területén már régóta ismeretesek a globalizáció romboló következményei. Ezek ott vannak már az alkotó szférákban, tudatformákban, életvitelben, magatartásmintákban, értékek megítélésében stb. Most azonban sokkal veszélyesebb dologról van szó. Néhány példa: Lengyelországból 2 millió ún. „vízvezeték-szerelő” dolgozik a nyugat-európai országokban. Ezekben Romániából 2 millió nyilvántartott jövevény és 1 millió „bujkáló - rejtőzködő” jövevény is tartózkodik. Szerbiából, a népszámlálás szerint 398 000 fő. Magyarország ez ideig „a legkonzervatívabb”: csupán néhány tizezer (pl. 15 000 kamionsofőrrel beszélnek). Magyarország történelmi idővel mérve még csak 1 másodperce van az Európai Unióban. Magyarországon sohasem volt tömeges méretű az idegen nyelv ismerete, mint Hollandiában, Dániában, a skandináv országokban stb. (Az orosz nyelv erőltetése lassította ezt az igényt). Mi lesz, hogyha megváltozik a

helyzet? Mi lesz, ha Magyarország történelmi idővel mérve már 1 órája bent lesz az Európai Unióban – gazdaságilag, szellemileg és lelkileg teljesen felkészületlenül?

Az Európai Unióban (amely a nyitott, korlátozott szuverenitású országok szövetsége) legalább olyan nehéz lesz megőrizni a nemzeti létet, mint a KGST-ben (amely viszonylag zártabb egyesülés volt, s a proletár internacionalizmus hatása is felületes maradt, mert nem volt közöttük tömeges méretű, szabad töke- és munkavándorlás, információáramlás minden szinten – s tagadhatatlanul konzerválta a nemzeti megmaradást egy torz formában). Fennáll annak a veszélye, hogy a közép-kelet-európai kis országok a nyugati országokba irányuló szabad munkaerő-áramlással együtt az egymás után következő fiatal nemzedékek egy részét folyamatosan el fogják veszíteni. Ez a nemzeti megmaradás szempontjából végzetes lehet. A nyugati országok mindig is birtokában voltak annak a fegyvernek, amellyel minden katonai erőszak nélkül bármelyik kis országnak még a legerősebb védőbástyáját is be tudják venni. A nyugati országokba irányuló szabad

munkaerő-vándorlás a közép-kelet-európai kis országokból azért veszélyes, mert aki távozik, veszti odahaza nemzedéki kapcsolatait. Visszatérése, újbóli munkavállalása számára megfelelő munkahelyen, foglalkozásban és munkahelyi beosztásban, szinte lehetetlenné válik. Ezért mondom azt, hogy amikor alacsony a születési ezrelék, s a kivándorlás nem engedi meg javulását – olyan veszélyes helyzet áll elő, mint 1000 évvel ezelőtt.

Ezeröttszáz évvel ezelőtt a győztes törzsek szétosztották egymás között a legyőzött törzsek népességét. Így fejeződött be a népvándorlás.

Ezer évvel ezelőtt azok a népek, amelyek felvették a kereszténységet, szétosztották egymás között azokat a népességeket, amelyek ellenálltak a kereszténységnek. (Ez történt volna a magyarokkal is, ha nem veszik fel a kereszténységet.)

A következő évtizedekben azok a népek, amelyek képtelenek lesznek eleget tenni az igazi civilizáció követelményeinek, kivándorló jövevény népességgé fognak válni. Úgy tűnik, a Délvidék e folyamat első áldozata lesz.

